

การประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพในนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (AN APPLICATION OF SELF-EFFICACY
THEORY ON ORAL HEALTH PROMOTION AMONG MATTHAYOMSUKSA I STUDENTS,
ARANYAPRATHET DISTRICT, SAKAE PROVINCE, THAILAND)

ปัญญิ กิตติพงศ์พิทยา 4836095 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ตันสกุล, ค.ด., ธราดล เก่งการพานิช, พ.บ.ม., ต๋วย ชัยน้อย, ส.ม.

บทคัดย่อ

ปัญหาทันตสุขภาพเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคฟันผุและโรคเหงือกอักเสบซึ่งพบในทุก
กลุ่มอายุ การแก้ไขที่ยั่งยืนคือการปลูกฝังนิสัยการดูแลทันตสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสม การวิจัยครั้งนี้
เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ทฤษฎี
การรับรู้ความสามารถตนเอง ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและการตั้งเป้าหมาย เพื่อ
ส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลทันตสุขภาพ ในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตอำเภออรัญประเทศ จังหวัด
สระแก้ว ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 42 คน
และกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 43 คน ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 9 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกปริมาณคราบจุลินทรีย์ และแบบประเมินทักษะของการปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูล
ทั่วไปด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายใน
กลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติ Paired Samples t-test เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ Independent t-test

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับทันตสุขภาพ การรับรู้ความสามารถตนเองต่อ
การดูแลทันตสุขภาพ ความคาดหวังในผลที่เกิดจากการดูแลทันตสุขภาพ และการปฏิบัติตนในการดูแล
ทันตสุขภาพดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)
สำหรับปริมาณคราบจุลินทรีย์ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของปริมาณคราบ จุลินทรีย์บนตัวฟันลดลง
กว่าก่อนการทดลอง และแตกต่างจากกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

จากผลการวิจัย แสดงว่าโปรแกรมทันตสุขภาพที่ประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง
ส่งผลทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการปฏิบัติตนด้านส่งเสริมทันตสุขภาพในทางที่ถูกต้องซึ่งจะ
ส่งผลให้มีทันตสุขภาพที่ดีต่อไป ดังนั้นจึงควรนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีลักษณะทาง
ประชากรและสังคมที่คล้ายคลึงกันต่อไป

AN APPLICATION OF SELF- EFFICACY THEORY ON ORAL HEALTH PROMOTION
AMONG MATTHAYOMSUKSA I STUDENTS, ARANYAPRATHET DISTRICT,
SAKAEO PROVINCE, THAILAND

PANNEE KITTIPONGPITAYA 4836095 PHPH/M

M. Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS : SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., THARADOL KENGGANPANICH,
M.A., TUE YOUNGNOI, D.D.S, M.P.H.

ABSTRACT

Dental health problems are a major public health concern, especially dental caries and gingivitis, which are found in all age groups. A long term solution to dental caries is prevention by proper personal health care behavior.

This study was quasi-experimental research to assess the effectiveness of a dental health education program applying self – efficacy theory, with Computer Assisted Instruction, goal setting and health education strategies for oral health promotion of Matthayomsuksa I students (11-12 year olds). There were 42 students in the experimental group and 43 students in the comparison group. The experimental group received a dental health education program for nine(9) weeks. Data was collected through self-administered questionnaires, a dental plaque record form and a practice skill assessment form. Statistical analysis was done by using percentage, mean, standard deviation, paired sample t-test and independent t-test

The results of the study revealed that after the experiment, the experimental group's knowledge, self-efficacy for dental health practices, outcome expectation of dental health practices toward dental health care and dental health practices were statistically and significantly increased. The mean score of dental plaque was statistically and significantly decreased.

These results show that a dental health education program for the students was effective in increasing personal practice of dental health promotion. Therefore, this program should be applied to same grade students who have similar social-demographic characteristics.

KEY WORDS : DENTAL HEALTH EDUCATION PROGRAM/ SELF- EFFICACY THEORY

243 pp.